

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

KOMITET REGIONÓW

93. SESJA PLENARNA W DNIACH 14 I 15 GRUDNIA 2011 R.

Rezolucja Komitetu Regionów „Priorytety Komitetu Regionów na rok 2012 na podstawie programu działalności legislacyjnej i prac Komisji Europejskiej”

(2012/C 54/01)

KOMITET REGIONÓW

I. Przyszłość Unii

1. Jest przekonany, że obecnie głównym wyzwaniem dla Unii Europejskiej jest odbudowanie wiary obywateli w jej zdolność zapewnienia stabilności finansowej i powrotu do wzrostu gospodarczego, a także narzucenia prymatu decyzji politycznych, mających demokratyczne umocowanie, nad negatywnym wpływem rynków finansowych.

2. Opowiada się za pogłębieniem integracji europejskiej w zakresie zarządzania gospodarczego pod warunkiem, że będzie ono miało legitymizację demokratyczną i nastąpi w ramach instytucji Unii Europejskiej. Dostrzega jednak, że Rada Europejska na posiedzeniu w dniu 9 grudnia 2011 r. nie mogła zastosować metody wspólnotowej w odniesieniu do nowej umowy fiskalnej oraz wzmocnionej koordynacji polityki gospodarczej – pomimo gotowości 26 z 27 państw członkowskich do zachowania metody wspólnotowej – jako że wymagana była jednomysłność i jedyną możliwością okazało się podejście międzyrządowe ze wszystkimi jego konsekwencjami prawnymi i politycznymi. Ubolewa nad tym, że jak dotąd przyjęto nadmiernie ograniczone podejście polegające na zapisaniu jedynie dyscypliny budżetowej w umowie międzyrządowej. Zdaniem Komitetu Regionów ewentualnej reformy traktatu lizbońskiego nie można sobie wyobrazić w ramach konwentu utworzonego według tego samego modelu co konwent w sprawie przyszłości Europy (2002–2003), zapewniającego pełny udział instytucji europejskich, w tym Komitetu Regionów.

3. Wyraża zadowolenie z faktu, że w trudnym kontekście gospodarczym, budżetowym i instytucjonalnym Komisja jest zdeterminowana bronić metody wspólnotowej. Z punktu widzenia Komitetu Regionów, który jest zgromadzeniem politycznym władz lokalnych i regionalnych UE, jest to jedyny możliwy sposób zagwarantowania legitymizacji demokratycznej UE, wprowadzenia w życie wartości solidarności i spójności,

a także poszanowania zasad wielopoziomowego sprawowania rządów, pomocniczości i proporcjonalności. Potwierdza swój zamiar przełożenia tej synergii wartości na zmienioną umowę o współpracy z Komisją Europejską, która jest obecnie przedmiotem negocjacji.

4. Wyraża zadowolenie z perspektywy rychłego przystąpienia Chorwacji do UE i potwierdza swoje dążenie do przyjęcia od stycznia 2012 r. obserwatorów chorwackich, którzy uczestniczyliby w jego pracach.

II. Uwydatnienie specyfiki i wartości dodanej budżetu Unii

5. Podkreśla, że chociaż budżet UE jest ograniczony, jeśli chodzi o swą względną wielkość, to ma kluczowe znaczenie dla sprostania wyzwaniom określonym i zatwierdzonym w traktacie lizbońskim i strategii „Europa 2020”. Zwraca uwagę na jego specyfikę i wartość dodaną w porównaniu z budżetami krajowymi, regionalnymi lub lokalnymi, gdyż zawsze zachowuje on równowagę, co oznacza, że ani jednego euro nie wydaje się na spłacenie długu i że jest on zasadniczo przeznaczony na inwestycje (w 94,5 %) na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym. Podkreśla kluczowe znaczenie efektu stymulującego, jaki budżet europejski wywiera na strategię ożywienia gospodarki europejskiej oraz finansowanie inwestycji strukturalnych ukierunkowanych zwłaszcza na władze lokalne i regionalne w dobie obecnego kryzysu.

6. Podkreśla, że jest niezbędne, by KR stale przedstawiał swe poglądy polityczne co do przyszłych działań UE zmierzających do głębszej integracji budżetowej i gospodarczej oraz synergii między budżetami na poziomie terytorialnym, krajowym i unijnym. KR musi bronić uprawnień władz regionalnych i lokalnych w zakresie autonomii finansowej oraz reagować na wszystkie środki, które mają wpływ na zdolność władz lokalnych i regionalnych do zaciągania pożyczek na przystępnych warunkach.

7. Apeluje do dwóch organów władzy budżetowej, by przed końcem 2012 r. osiągnęły porozumienie w sprawie wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020, a także – zgodnie ze zobowiązaniem przyjętym w art. 311 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej – w sprawie reformy systemu zasobów własnych Unii Europejskiej w celu odejścia od rozumowania opartego na „odpowiednim zwrocie” i pozostawienia wystarczającej ilości czasu na finalizację umów partnerskich oraz programów operacyjnych, które zostaną wprowadzone po przyjęciu środków legislacyjnych związanych z wieloletnimi ramami finansowymi.

8. Przyjmuje z zadowoleniem propozycję Komisji Europejskiej w sprawie etapu pilotażowego realizacji inicjatywy w zakresie obligacji projektowych.

III. *Przyszłość polityki spójności i transportu*

9. Uważa, że polityka spójności, jako główna polityka europejska służąca przydzielaniu funduszy UE, może przyczynić się do zrównoważonego i trwałego rozwoju gospodarczego wszystkich obszarów europejskich zarówno w zakresie ochrony środowiska, jak i na płaszczyźnie społecznej. Z tego względu ubolewa nad zmniejszeniem budżetu przeznaczanego na realizację tej polityki we wniosku dotyczącym wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020, zwłaszcza w świetle obecnego kryzysu gospodarczego, finansowego i społecznego, a także ambitnych celów strategii „Europa 2020”.

10. Przyjmuje z zadowoleniem zachowanie polityki spójności obejmującej wszystkie obszary Unii, a także jej uproszczonej struktury opartej na dwóch celach i trzech kategoriach regionów, przedstawionych w pakiecie legislacyjnym z 6 października 2011 r. Niemniej powtarza swój postulat, by do PKB na mieszkańca dołączono inne, uzupełniające kryteria, zwłaszcza w zakresie wdrażania i oceny programów, gdyż jest to wskaźnik, który nie odzwierciedla w wystarczającym stopniu poziomu rozwoju gospodarczego, spójności społecznej, równowagi ekologicznej czy też różnic między poszczególnymi obszarami.

11. Przyjmuje z zadowoleniem propozycję Komisji Europejskiej dotyczące: 1) wprowadzenia wspólnych ram strategicznych w celu zwiększenia spójności i synergii między różnymi obszarami polityki UE; oraz 2) sporządzenia umowy partnerskiej między Komisją Europejską a każdym państwem członkowskim. Przyjmuje z zadowoleniem fakt, że władze lokalne i regionalne zostały bezpośrednio włączone w przygotowanie tej polityki.

12. Uznaje istotną rolę, jaką polityka spójności może odgrywać w realizacji strategii „Europa 2020”. Niemniej przypomina, że zgodnie z traktatem jej zasadność polega na zmniejszeniu różnic gospodarczych, społecznych i terytorialnych, w związku z czym domaga się większej elastyczności w wyborze celów tematycznych i koncentracji funduszy dzięki uznaniu rzeczywistego znaczenia zasad wielopoziomowego sprawowania rządów i dzięki partnerstwu z władzami lokalnymi oraz regionalnymi.

13. Popiera zawarte w pakiecie legislacyjnym propozycje dotyczące wzmocnienia wymiaru miejskiego, działań na rzecz rozwoju lokalnego i zintegrowanych inwestycji terytorialnych. Apeluje, by realizacja planów działania w zakresie mobilności miejskiej była finansowana ze środków UE. Jednocześnie zwraca

uwagę, że konieczne jest, by w programowaniu polityki spójności odpowiednio odzwierciedlono aspekt rozwoju obszarów wiejskich i zapewniono odpowiednie powiązania z WPR.

14. Uznaje zasadę dążenia do większej efektywności wydatków publicznych związanych z polityką spójności w oparciu o system uwarunkowań, lecz przestrzega przed zbyt dużą złożonością jego wdrażania. Popiera pomysł uwarunkowania ex ante, o ile wykaz warunków wymagających przestrzegania zostanie skrócony. Uznaje zasadę uwarunkowania ex post, o ile władze lokalne i regionalne zostaną bezpośrednio włączone w określanie wskaźników rezultatu, lecz odrzuca propozycje dotyczące uwarunkowania makroekonomicznego, oparte na pakiecie stabilności i wzrostu, a także wyraża poważne zastrzeżenia co do rezerwy na wykonanie.

15. Popiera wzmocnienie celu współpracy terytorialnej wraz z zapewnieniem większych środków finansowych, by nie poprzestać na wymianie sprawdzonych rozwiązań między regionami europejskimi.

16. Wyraża zadowolenie, że wniosek dotyczący przeglądu rozporządzenia (WE) nr 1082/2006 w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT) zawiera wiele zgłoszonych przez niego propozycji, zwłaszcza w odniesieniu do udziału podmiotów gospodarczych i podmiotów społeczeństwa obywatelskiego w EUWT, a także ułatwienia dostępu samorządów państw trzecich do tego instrumentu. Podkreśla możliwości zastosowania go poza granicami UE, odnosząc go do wszystkich obszarów polityki wspólnotowej. Zobowiązuje się zatem do dalszych działań na rzecz rozpropagowania tego instrumentu, zwłaszcza poprzez swą odpowiednią platformę, i zamierza nadal prowadzić rejestr EUWT.

17. Uważa, że instrument „Łącząc Europę”, na który przeznaczono 50 mld euro, może mieć pozytywny wpływ i działać jako czynnik stymulujący spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną UE, a także przyciągać – zwłaszcza dzięki obligacjom projektowym – inne inwestycje. Jednakże instrument ten powinien być ujednoczony z zarządzaniem polityką spójności i budżetem na nią przeznaczonym, a w każdym razie uważa, że konieczne jest zapewnienie jego spójności i zgodności z projektami finansowanymi z funduszy strukturalnych, a także włączenie samorządów terytorialnych do wyboru projektów.

18. Wypowie się szczegółowo na temat nowych ram prawnych dotyczących TEN-T, które mają odnosić się do wszystkich podmiotów polityki TEN-T, a nie tylko do państw członkowskich i które mogą znacznie zmniejszyć przeszkody prawne we wdrażaniu europejskiego systemu transportu.

19. Popiera internalizację kosztów środowiskowych, kosztów ponoszonych przez społeczność oraz kosztów dostępu, którą osiągnąć można dzięki opodatkowaniu zharmonizowanemu na poziomie wszystkich środków transportu, z których dochody zostaną przeznaczone na wdrażanie zintegrowanego, skutecznego i trwałego systemu transportu; ponadto popiera promowanie nowych instrumentów finansowania, zwłaszcza europejskich obligacji projektowych. Sądzi, że większe wykorzystanie partnerstw publiczno-prywatnych także mogłoby pomóc w zdobywaniu środków finansowych na nowe projekty dotyczące infrastruktury transportowej.

20. Podkreśla potrzebę wszechstronnej strategii Komisji Europejskiej w zakresie informowania o wpływie i korzyściach polityki spójności w terenie i przypomina rolę, jaką mogą odgrywać władze lokalne i regionalne, a także oferuje swe wsparcie w tym względzie.

IV. **Realizacja strategii „Europa 2020” oparta na partnerstwie**

21. Nalega, by strategii „Europa 2020” nadano pełny wymiar terytorialny.

22. Ubolewa, że w większości przypadków zmarnowano okazję do wdrożenia strategii „Europa 2020” w oparciu o partnerstwo między wszystkimi szczeblami władzy, gdy przygotowywano związane z nią krajowe pogramy reform. W rocznych analizach wzrostu gospodarczego Komisji Europejskiej (na lata 2012 i 2013) należy położyć nacisk na potrzebę omówienia przez państwa członkowskie wielopoziomowego sprawowania rządów i partnerstwa w ich sprawozdaniach z postępów. Trzeba w nich wyszczególnić, w jakim stopniu i w jaki sposób wszyscy partnerzy, w tym władze lokalne i regionalne, uczestniczyli we wdrażaniu strategii „Europa 2020”. W razie konieczności, by zwiększyć współodpowiedzialność za tę strategię, należy wydać konkretne zalecenia. Niezadowolający poziom partnerstwa między władzami szczebla europejskiego, krajowego, regionalnego i lokalnego podważa wiarygodność strategii „Europa 2020”.

23. Przypomina swą propozycję przyjęcia paktów terytorialnych w każdym państwie członkowskim, by zagwarantować wdrażanie krajowych programów reform oparte na partnerstwie i zapewnić wspólne przygotowanie umów partnerskich. Nalega, by zasada partnerstwa zaproponowana przez Komisję mogła wejść w życie dzięki uznaniu, że porozumienie wszystkich władz publicznych posiadających kompetencje prawne w zakresie wydatkowania funduszy UE jest warunkiem wstępnym zatwierdzenia umów partnerskich, i dzięki promowaniu opcji paktów terytorialnych.

24. Uważa, że należy wzmocnić i monitorować pod kątem wyników działania podejmowane w następstwie inicjatyw przewodnich. Potrzebne są stałe wysiłki na rzecz informowania zainteresowanych stron w terenie o działaniach podejmowanych w ramach wszystkich inicjatyw przewodnich. Jak pokazują wyniki ostatniej ankiety KR-u na temat: „Strategia «Europa 2020»: postępy w terenie”, im większa jest wiedza władz lokalnych i regionalnych o inicjatywach przewodnich, tym większe mają one znaczenie dla działań lokalnych i regionalnych. Wiedza ta umożliwia również kształtowanie obecnych inicjatyw lokalnych i regionalnych w kontekście szerszych celów europejskich, budząc poczucie współodpowiedzialności i koordynacji działań.

IV A. **Inteligentny wzrost**

25. Jest zdania, że bieżący budżet Wspólnoty na badania jest nieadekwatny do potrzeb i dlatego z zadowoleniem przyjmuje propozycję znaczącego zwiększenia go (z 53 do 80 mld euro), zawartą w wieloletnich ramach finansowych. Przybliży to Unię to realizacji jednego z założeń strategii „Europa 2020”, polegającego na inwestowaniu 3% unijnego PKB w badania i innowacje, z myślą o powołaniu do życia „Unii innowacji”. Podkreśla potrzebę lepszego zintegrowania programów krajowych oraz europejskiego programu ramowego w zakresie badań.

26. Popiera utworzenie wspólnych ram strategicznych „Horyzont 2020”, skupionych na badaniach i innowacjach,

ponieważ dzięki nim można doprowadzić do uproszczenia i konsolidacji różnorodnych programów finansowania w tej dziedzinie, takich jak siódmy program ramowy (7PR) czy Program ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji. KR przypomina jednak, że wspólne ramy strategiczne w dziedzinie badań i innowacji należy właściwie koordynować i realizować zgodnie ze wspólnymi ramami strategicznymi proponowanymi w zakresie funduszy strukturalnych. Przyjmuje z zadowoleniem tablicę wyników innowacyjności regionów wprowadzoną zgodnie z zaleceniem Komitetu ⁽¹⁾, by również rozważyć opracowanie i opublikowanie tablicy wyników innowacyjności na szczeblu regionalnym, umożliwiając władzom lokalnym i regionalnym, kręgom akademickim (uniwersytetom, uczelniom wyższym i instytutom badawczym) oraz przedsiębiorstwom ocenę i monitorowanie osiągnięć w zakresie innowacji w regionach.

27. Popiera poszerzenie i powiększenie zakresu przydzielania funduszy w programie „Europa edukacji” po 2013 r. na projekty edukacyjne propagujące mobilność. Uważa, że edukacja, która zachęca do niezależnego myślenia, kreatywności i innowacyjności, jest kluczowa dla zapewnienia wzrostu gospodarczego i konkurencyjności w przyszłości. Uznaje również znaczenie szerszej roli takiej edukacji w całościowym rozwoju jednostki i jej wymiaru społecznego, a także wagę zapewnienia równości szans oraz dostępu do edukacji, szkoleń i mobilności. Przyjmuje z zadowoleniem fakt, że Komisja Europejska zaakceptowała jego postulat włączenia sportu do zintegrowanego programu na rzecz edukacji, szkoleń, młodzieży i sportu.

28. Z dużym zadowoleniem przyjmuje plany Komisji przewidujące połączenie krajowych systemów badań naukowych oraz zapewnienie otwartej konkurencji w odniesieniu do badań i kluczowych stanowisk akademickich.

29. Popiera dalsze działania zmierzające do uwolnienia potencjału handlu elektronicznego, e-administracji i ogólnie postępu opartego na ICT, a jednocześnie ochrony praw obywateli do wiarygodnych informacji, bezpieczeństwa i prywatności. Uznaje duże znaczenie agendy cyfrowej dla efektywności energetycznej, interoperacyjnych usług publicznych i finansowania sieci szerokopasmowych w całej UE. Przyjmuje z zadowoleniem przeznaczenie z budżetu 9,2 mld euro na sieci cyfrowe w ramach instrumentu „Łącząc Europę”, a także związane z tym „Wytyczne dla transeuropejskich sieci telekomunikacyjnych”.

30. Przypomina ustanowiony w Europejskiej agencji cyfrowej cel dotyczący europejskiej inicjatywy przewodniej ⁽²⁾, który zakładał, że do 2013 r. wszyscy obywatele Europy powinni mieć podstawowy szerokopasmowy dostęp do internetu. Uważa, że należy uzupełnić to założenie, przyjmując podejście oparte na definicji praw obywateli w tej dziedzinie oraz określonych obowiązkach dotyczących świadczenia usług publicznych.

31. Popiera położenie nacisku w ramach przyszłego programu „Europa kreatywna” po 2013 r. na osiągnięcie celów strategii „Europa 2020”. Łącząc kulturę i środki przekazu, program ten powinien ułatwić rozpowszechnianie dóbr kulturalnych, stworzyć jednolity internetowy rynek utworów audio-wizualnych oraz uwolnić potencjał tworzenia miejsc pracy w branżach kulturalnych i twórczych, a jednocześnie umożliwić zachowanie i wykorzystanie atutów kulturalnych Europy.

⁽¹⁾ CdR 486/2000

⁽²⁾ COM(2010) 245

IV B. Wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu

32. Z zadowoleniem przyjmuje zamiar skupienia się przez Komisję na stabilności i wzroście, przy jednoczesnym uwzględnieniu w programie prac szeregu znaczących inicjatyw dotyczących kwestii społecznych.

33. Ponawia wezwanie wystosowane pod adresem Komisji Europejskiej w niedawnej opinii KR-u w sprawie mieszkalnictwa socjalnego (CdR 71/2011), by jak najszybciej utworzyć ramy UE umożliwiające zagwarantowanie wszystkim przystępnych i odpowiednich mieszkań. Zauważa, że ramy te w pełni odzwierciedlałyby cele strategii „Europa 2020” w zakresie walki z ubóstwem i poprawy stanu zdrowia obywateli UE. Zwraca się także o dostosowanie tych ram politycznych do polityki energetycznej UE oraz apeluje, by remonty budowlane zwiększające efektywność energetyczną w dalszym ciągu kwalifikowały się do finansowania w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego jako kluczowy element spójności społecznej.

34. Zastanawia się nad działaniami podejmowanymi w następstwie inicjatywy na rzecz tworzenia możliwości dla ludzi młodych, zapowiedzianej w przemówieniu o stanie Unii przez przewodniczącą Komisji Europejskiej.

35. Zobowiązuje się wesprzeć prace dotyczące pakietu Komisji Europejskiej w sprawie przedsiębiorczości społecznej, który ma duże znaczenie dla władz lokalnych i regionalnych z punktu widzenia pracodawców, usługodawców i klientów.

36. Wnieśli wkład do zaleceń Komisji Europejskiej w sprawie ubóstwa dzieci, zgodnie z celami strategii „Europa 2020” dotyczącymi walki z bezrobociem, wykluczeniem społecznym i ubóstwem.

37. Wyraża zadowolenie, że na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa 14 listopada 2011 r. wypracowano rozwiązanie przejściowe polegające na utrzymaniu programu pomocy żywnościowej dla najuboższych do 2013 r., lecz ubolewa nad brakiem porozumienia w sprawie jego przedłużenia po 2013 r. Uważa, że gdyby kompetencje w zakresie tej pomocy zostały przesunięte ze wspólnej polityki rolnej do Europejskiego Funduszu Społecznego, fundusz ten powinien odpowiednio wpisać się we właściwą strukturę budżetową.

38. Wnieśli aktywny wkład w opracowanie programów wieloletnich na lata 2014–2020 dotyczących zdrowia i polityki konsumenckiej, a także programu e-Zdrowie.

39. Podkreśla istotną rolę władz lokalnych i regionalnych w wykorzystywaniu potencjału sportu jako elementu integracji społecznej i zdrowego trybu życia.

IV C. Zrównoważony wzrost

40. Zobowiązuje się czynnie uczestniczyć w przygotowaniach UE do konferencji ONZ w sprawie zrównoważonego rozwoju w czerwcu 2012 r. (Szczyt Ziemi „Rio+20”), a także w samej konferencji oraz działaniach podejmowanych w jej następstwie. Wzywa w tym kontekście do opracowania podczas szczytu Rio+20 planu działań dla ekologicznej gospodarki lokalnej oraz do dokonania przeglądu struktur zarządzania ONZ, tak aby zapewnić pełne uznanie władz lokalnych i regionalnych jako kluczowych partnerów w działaniach na rzecz zrównoważonego rozwoju.

41. Ponownie apeluje do Komisji Europejskiej o jak najszybsze przedstawienie w 2012 r. wniosku dotyczącego 7. wspólnotowego programu działań w zakresie ochrony środowiska, w którym określono by jasne cele i terminy i podkreślono mechanizmy, które mogą wesprzeć władze lokalne i regionalne we wdrażaniu europejskiego dorobku prawnego w dziedzinie ochrony środowiska, w tym w ewentualnym poszerzeniu Porozumienia Burmistrzów o bardziej rozwinięty program oszczędnego gospodarowania zasobami, ze szczególnym uwzględnieniem zrównoważonej gospodarki wodnej i gospodarki odpadami.

42. Oczekuje oceny przyszłego planu działań w dziedzinie energii do 2050 r. i potwierdza swe zaangażowanie na rzecz promowania zrównoważonych rozwiązań energetycznych na szczeblu lokalnym w celu ułatwienia przestawienia się na gospodarkę niskoemisyjną. Zamierza przeanalizować potrzebę wprowadzenia bardziej zrównoważonej polityki energetycznej i programów wsparcia.

43. Zwraca się do Komisji Europejskiej, by wdrażając strategię różnorodności biologicznej UE 2020, uwzględniła decyzję 10. konferencji stron CBD: „Plan działania dla samorządów terytorialnych, miast i innych władz lokalnych w zakresie różnorodności biologicznej (2011–2020)”.

44. Popiera wysiłki UE na rzecz osiągnięcia prawnie wiążącego międzynarodowego porozumienia pod egidą Narodów Zjednoczonych i z zadowoleniem przyjmuje postępy, jakich dokonano podczas konferencji w Durbanie, które można uznać za istotne kroki we właściwym kierunku. Wzywa, by za punkt wyjścia do międzynarodowej dyskusji o klimacie po konferencji w Durbanie przyjąć postępy osiągnięte podczas konferencji w Cancún, gdzie uznano kluczową rolę samorządu terytorialnego oraz uznano wagę podejmowania bardziej intensywnych działań adaptacyjnych i łagodzących na szczeblu lokalnym i regionalnym, w tym długofalowych wysiłków na rzecz niskoemisyjnej, ekologicznej gospodarki, oraz zachęcono do podejmowania takich działań.

45. Apeluje o włączenie priorytetów związanych z polityką ochrony środowiska i przeciwdziałaniem zmianie klimatu do innych obszarów polityki w celu maksymalnego zwiększenia ich synergii.

46. Z zadowoleniem przyjmuje ambitny cel zwiększenia odsetka wydatków na przeciwdziałanie zmianie klimatu przynajmniej do 20 % w wieloletnich ramach finansowych UE na okres po 2013 r. Wzywa jednak władzę budżetową UE, by zadbała o lepsze ukierunkowanie budżetu UE i wieloletnich ram finansowych na wykorzystanie pełnego potencjału lokalnych i regionalnych działań w zakresie łagodzenia zmiany klimatu, jak również na zwiększenie wsparcia dla inwestycji średnio- i długoterminowych w lokalne i regionalne projekty w zakresie oszczędności energii oraz efektywności energetycznej, szczególnie w ramach Porozumienia Burmistrzów.

47. Ponawia również w tym względzie swój apel, by nowy instrument LIFE nadal wspierał władze lokalne i regionalne jako głównych beneficjentów i pomagał im w jak największym wykorzystaniu środków UE na ambitne projekty w zakresie ochrony środowiska.

48. Przyjmuje z zadowoleniem zapowiedziany przegląd rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa jądowego.

V. **Rozwój wielopoziomowego sprawowania rządów w kształtowaniu polityki UE i poprawie inteligentnych regulacji**

49. Przyjmuje z zadowoleniem ogólne wsparcie ze strony instytucji europejskich dla polityki UE prowadzonej zgodnie z zasadami wielopoziomowego sprawowania rządów, zwracając szczególną uwagę na pakiet legislacyjny w zakresie polityki spójności, który potwierdza, że jest to jedna z głównych „zasad ogólnych”. Apeluje jednak, by instytucje europejskie wprowadziły w życie wielopoziomowe sprawowanie rządów, włączając jego prawdziwą kulturę do etapów przygotowania polityki i proponując konkretne i innowacyjne narzędzia oraz instrumenty oparte na tym narzędziu i na partnerstwie.

50. Podkreśla, że podejście UE związane z inteligentnymi regulacjami powinno zmierzać do ograniczenia obciążeń administracyjnych i finansowych spoczywających na władzach lokalnych i regionalnych oraz na podmiotach prywatnych w UE. Takie działania wymagają cyklu politycznego, w którym prawodawstwo jest poddawane stałemu przeglądowi i dostosowywane do nowych wyzwań i okoliczności, wnikliwej oceny wdrażania i uwzględniania związanych z nim praktycznych doświadczeń na wszystkich szczeblach rządów, a także wprowadzenia nowych rozwiązań w zakresie administracji elektronicznej.

51. Zobowiązuje się nadal monitorować stosowanie zasady pomocniczości, zwłaszcza poprzez współpracę z innymi instytucjami UE oraz parlamentami krajowymi i regionalnymi.

52. W trosce o poprawę otoczenia regulacyjnego wzywa do częstszego przeprowadzania ocen skutków działań UE z uwzględnieniem wymiaru terytorialnego. Wyraża gotowość do bardziej zorganizowanego udziału w ocenach skutków przeprowadzanych przez Komisję Europejską, a także zamierza rozwinąć mechanizmy, by wnieść wkład w ocenę ex post istniejących przepisów prawnych, zwłaszcza poprzez zbadanie, w jaki sposób prawodawstwo UE wdrażane jest na szczeblu lokalnym i regionalnym.

53. Przyjmuje z zadowoleniem przedłużenie czasu konsultacji publicznych z 8 do 12 tygodni.

VI. **Uwolnienie potencjału jednolitego rynku**

54. Z zadowoleniem przyjmuje poparcie Parlamentu Europejskiego dla szkolenia radnych samorządowych w ramach programu Erasmus i przeznaczenia na ten cel 2 mln euro. Zwraca się do Komisji Europejskiej o zapewnienie sprawnego i skutecznego wykorzystania tych środków oraz potwierdza swoją gotowość do odegrania znaczącej roli w rozwijaniu tego programu.

55. Zwraca uwagę na potrzebę zadbania o to, by prawodawstwo dotyczące jednolitego rynku było zgodne z horyzontalną klauzulą społeczną przewidzianą w art. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

56. W odniesieniu do potrzeby aktualizacji rozporządzenia w sprawie rekompensaty za usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (pakietu Almunii) ponawia postulat, by podnieść próg zwolnień de minimis do 800 tys. euro rocznie, poszerzyć zakres zwolnionych usług społecznych, znieść kryterium zwolnienia związane z liczbą ludności i porzucić zamiar

uprawnienia Komisji Europejskiej do pomiaru skuteczności prowadzenia usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym.

57. Nadal oczekuje, że Komisja Europejska przedstawi zapowiedziane w komunikacie w sprawie Aktu o jednolitym rynku z kwietnia 2011 r. ⁽³⁾ „działania zmierzające do zagwarantowania, że usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym, w tym usługi socjalne świadczone w interesie ogólnym, zyskają ramy pozwalające im na wypełnianie ich misji” oraz „oceni również działania konieczne do zagwarantowania, w powiązaniu z art. 14 i protokołem 26, wszystkim obywatelom dostępu, po rozsądnej cenie, do usług o zasadniczym znaczeniu dla ich życia codziennego oraz ich włączenia się w życie gospodarcze i społeczne”. Oczekuje również, że Komisja przedstawi zapowiedziany komunikat w sprawie jakościowych ram usług świadczonych w interesie ogólnym.

58. Przyjmuje z zadowoleniem unowocześnienie ram prawnych UE dotyczących zamówień publicznych zgodnie z celami strategii „Europa 2020” oraz dalsze możliwości włączenia do zamówień publicznych takich celów, jak przeciwdziałanie zmianie klimatu, ochrona środowiska naturalnego, zapobieganie wykluczeniu społecznemu oraz wsparcie innowacji i e-rządu.

59. Z zadowoleniem przyjmuje wnioski dotyczące dyrektywy i rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych przedstawione przez Komisję 15 listopada 2011 r., a w szczególności zawarty w nich cel ograniczenia zakresu, w jakim instytucje finansowe polegają na ratingach kredytowych, i zwiększenia odpowiedzialności agencji ratingowych za wystawiane oceny. Ubolewa jednak nad faktem, że Komisja nie uwzględniła apelu Parlamentu ⁽⁴⁾, który wzywał do rozpoczęcia badania wpływu i wykonalności utworzenia europejskiej, niezależnej i publicznej agencji ratingowej.

60. Oczekuje białej księgi Komisji Europejskiej w sprawie emerytur, której powinna towarzyszyć odpowiednia ocena skutków dla władz lokalnych i regionalnych, jako że władze te są głównym pracodawcą w sektorze publicznym w Europie i zarządzają uzupełniającymi programami emerytalnymi swoich pracowników.

61. Podkreśla znaczenie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji (2014–2020) (EFG) i potrzebę, by w jego ramach zajęto się wpływem globalizacji na bezrobocie. Niemniej, jako narzędzie reagowania, EFG nie może zastąpić prewencyjnej strategii na rzecz zatrudnienia, mającej na celu przewidywanie długofalowych przemian gospodarczych i restrukturyzacji. Ponadto EFG nie można przekształcić w system rekompensat łagodzący wpływ umów o wolnym handlu. Odrzuca propozycję finansowania EFG poza wieloletnimi ramami finansowymi.

62. Podkreśla znaczenie ustanowionej przez siebie w 2010 r. nagrody „Europejski Region Przedsiębiorczości” jako transgranicznej sieci wymiany regionów, które opracowują dostosowane do potrzeb strategię regionalne w celu rozwinięcia przedsiębiorczości i wykorzystania potencjału innowacji tkwiącego w przedsiębiorstwach.

⁽³⁾ COM(2011) 206 wersja ostateczna

⁽⁴⁾ Zob. punkt 60 rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 20 października 2010 r. w sprawie kryzysu finansowego, gospodarczego i społecznego: zalecenia dotyczące działań i inicjatyw do podjęcia (sprawozdanie śródrokowe).

63. Apeluje o stworzenie partnerstw w ramach programu Small Business Act w celu dalszego wdrażania tego programu na szczeblu regionalnym i pragnie należeć do grupy doradczej ds. tego programu, która zostanie utworzona.

VII. *Realizacja programu działań na rzecz obywateli: wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość*

64. Oczekuje na wejście w życie rozporządzenia w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej, które podniesie jakość demokracji w UE, zwiększając zaangażowanie obywateli i zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego w opracowanie polityki UE, a ostatecznie wzbudzając również silne poczucie współodpowiedzialności i identyfikacji obywateli z UE. Zobowiązuje się odgrywać czynną rolę w realizacji europejskich inicjatyw obywatelskich.

65. Podkreśla znaczenie kształtowania europejskiej przestrzeni publicznej, w której koncepcja wielopoziomowej tożsamości europejskiej i obywatelstwa, uzupełniająca obywatelstwo państwa członkowskiego oraz tożsamość narodową, regionalną i lokalną, przyczynia się do wzmocnienia demokracji europejskiej. W związku z tym przyjmuje z zadowoleniem ogłoszenie roku 2013 Europejskim Rokiem Obywateli i podkreśla znaczenie zapewnienia odpowiednich środków i programów w celu krzewienia praw podstawowych, demokracji i uczestnictwa obywateli w projekcie integracji europejskiej. Oprócz proponowanych programów w zakresie sprawiedliwości, praw i obywatelstwa oczekuje zatem możliwości wnieśnięcia swego wkładu w prace nad dostosowaniem zapowiedzianego programu „Europa dla obywateli”, by zapewnić dalsze wsparcie dla partnerstw miast i mechanizmów promujących zdecentralizowaną komunikację.

66. Głęboko wierzy w otwartą Europę opartą na wysokim poziomie ochrony praw podstawowych dla wszystkich i ich pełnym poszanowaniu; powinna to być nadrzędna zasada wszystkich działań i przepisów w obszarach działania UE. Apeluje o pełne wdrożenie Karty Praw Podstawowych poprzez konkretne działania i inicjatywy.

67. Podtrzymuje swe zobowiązanie do udziału w pełnej realizacji celów sztokholmskiego programu i planu działania, zwłaszcza w opracowaniu kompleksowych i skoordynowanych strategii politycznych w zakresie migracji, azylu, granic i bezpieczeństwa. Dostrzega potrzebę stworzenia inteligentnych granic zewnętrznych i podkreśla wagę utrzymania i umocnienia obszaru bez granic wewnętrznych, w związku z czym z zadowoleniem przyjmuje zamiar wzmocnienia zarządzania systemem Schengen przy jednoczesnym zachowaniu jego charakteru wspólnotowego i zadbania o to, by niezbędne reakcje na wydarzenia zewnętrzne opierały się na przejrzystych i wspólnych przepisach europejskich, które nie ograniczałyby nadmiernie obecnej współpracy transgranicznej.

68. Z uwagi na coraz większe wyzwania w tym obszarze, przyjmuje z zadowoleniem propozycję znacznego zwiększenia budżetu na sprawy wewnętrzne w wieloletnich ramach finansowych na lata 2014–2020, a także uproszczenie struktury programów spraw wewnętrznych z sześciu do dwóch: funduszu na rzecz azylu i migracji oraz funduszu na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego. Niemniej apeluje o zapewnienie równowagi między wydatkami na kwestie dotyczące bezpieczeństwa

i granic a wydatkami w obszarach, w których działania władz lokalnych i regionalnych wnoszą wyraźniejszą wartość dodaną, takich jak integracja migrantów oraz warunki przyjmowania osób ubiegających się o azyl.

69. Wzywa do prawdziwych postępów na drodze do ułatwienia obywatelom swobodnego przemieszczania się po całej UE. Chodzi m.in. o uproszczenie procedur dla obywateli, którzy postanowili przemieszczać się po całej UE, w takich obszarach jak uznawanie skutków powodowanych przez akty stanu cywilnego, prawa do dziedziczenia i ugody rozwodowe.

70. Uważa, że władze lokalne i regionalne mogą wnieść wiarygodny wkład do opracowania solidnych ram prawa cywilnego i karnego, zarówno na poziomie merytorycznym, jak i proceduralnym; popiera zatem zamiar udoskonalenia praw procesowych, by zagwarantować bezpieczeństwo w całej Europie i nadal rozwijać współpracę sądową i policyjną.

VIII. *Rolnictwo i rybołówstwo*

71. Wnieś aktywny wkład w opracowanie przyszłego prawodawstwa dotyczącego WPR, nalegając na większe skoncentrowanie się na zatrudnieniu, ekologizację WPR, wzmocnienie wymiaru terytorialnego i potrzebę uregulowania sektora rolnictwa. Uważa ponadto, że ze względu na coraz bardziej nagłą konieczność, by WPR odnosiła się nie tylko do potrzeb żywieniowych, ale także pomagała w osiągnięciu głównych celów Europy, polityka ta powinna zostać lepiej dopasowana do założeń strategii „Europa 2020”, by skoncentrować się na kwestiach zatrudnienia w dziedzinach związanych z rolnictwem, zwłaszcza na obszarach w niepewnej sytuacji, oraz by umożliwić rolnikom otrzymywanie dopłat za dostarczanie dóbr publicznych, takich jak lepsze podejście do bezpieczeństwa żywnościowego, zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi, ochrona różnorodności biologicznej, przeciwdziałanie zmianie klimatu czy ogólna rewitalizacja obszarów wiejskich.

72. Popiera sprawiedliwszy podział środków na WPR poprzez zastosowanie obiektywnych kryteriów odzwierciedlających różne realia gospodarcze państw członkowskich i wnosi o uproszczenie procedury płatności bezpośrednich.

73. Ubolewa, że budżet przeznaczony na rozwój obszarów wiejskich (101 mld euro) będzie nadal nieproporcjonalnie skromny w porównaniu ze środkami przeznaczonymi na płatności bezpośrednie. Apeluje o większe wsparcie rozwoju i dywersyfikacji gospodarek obszarów wiejskich, a zwłaszcza o lepszą synergię z unijną polityką spójności, dla której wspólne ramy strategiczne stanowią odpowiednie ramy prawne i polityczne.

74. Weźmie udział w dyskusji na temat reformy wspólnej polityki rybołówstwa UE i Europejskiego Funduszu Rybackiego, podkreślając znaczenie rozwoju zrównoważonego rybołówstwa, z uwzględnieniem rozwoju społecznego i gospodarczego regionów nadmorskich, gdyż konieczne jest zachowanie odpowiedniej równowagi między tymi dwoma dziedzinami. Tym samym postuluje zwłaszcza, by w większym stopniu zachęcano do promowania stałych miejsc pracy na obszarach nadmorskich oraz atrakcyjności zatrudnienia w sektorze morskim dla młodych ludzi i by zapewniono harmonijne wykorzystanie zasobów morza.

IX. Zapewnienie UE możliwości skutecznego zabierania głosu na arenie światowej

75. Przyjmuje z zadowoleniem wysiłki UE na rzecz wsparcia przemian demokratycznych na całym świecie. Przypomina o konieczności zaangażowania w ten proces wszystkich podmiotów w celu umożliwienia skutecznego budowania zdolności również na szczeblu lokalnym i regionalnym.

76. Będzie nadal współpracować z pozostałymi instytucjami w celu umocnienia wymiaru terytorialnego w procesie rozszerzenia oraz zachęcenia podmiotów lokalnych i regionalnych z krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących do udziału w związanych z tym przedsięwzięciach za pośrednictwem swej komisji (CIVEX), a konkretnie grup roboczych ds. Turcji i Bałkanów Zachodnich, a także WKK KR – FYROM. Zapowiada utworzenie Wspólnego Komitetu Konsultacyjnego UE – Czarnogóra w 2012 r. i przypomina swój zamiar ustanowienia wspólnych komitetów konsultacyjnych ze wszystkimi pozostałymi krajami kandydującymi oraz zapewnienia odpowiednich ram wsparcia negocjacji akcesyjnych z perspektywy lokalnej i regionalnej.

77. Będzie nadal korzystać ze wsparcia Komisji Europejskiej dla instrumentu na rzecz administracji lokalnej (LAF), a także współorganizować w Brukseli wizyty studyjne demokratyczne wybranych polityków lokalnych i kadry kierowniczej wyższego szczebla z krajów przystępujących i ubiegających się o członkostwo w celu wprowadzenia ich w prace UE i zaznajomienia ich z pewnymi aspektami wspólnotowego dorobku prawnego. Planuje dalej pracować nad współorganizowaniem wydarzeń LAF w odpowiednich krajach, by poszerzyć grono odbiorców i wpływ tego narzędzia finansowanego z TAIEX na władze lokalne i regionalne; ponadto ponawia swą sugestię dotyczącą konieczności opracowania równoważnych inicjatyw dla krajów sąsiadujących, by wesprzeć w nich budowanie zdolności na szczeblu lokalnym i regionalnym.

78. Przypomina, że celów europejskiej polityki sąsiedztwa, w tym wzmocnienia demokratycznych reform i postępu na drodze do ugruntowanej demokracji, nie można osiągnąć bez czynnego wsparcia ze strony władz lokalnych i regionalnych i będzie nadal czynić starania i przeznaczać środki na rozwój lokalnego i regionalnego wymiaru EPS.

79. Wysoko ocenia pracę i możliwości wykorzystania Eurośródziemnomorskiego Zgromadzenia Samorządów Lokalnych i Regionalnych (ARLEM) i Konferencji Władz Lokalnych i Regionalnych Partnerstwa Wschodniego (CORLEAP) do realizacji celów EPS. W odpowiedzi na postulat warszawskiego szczytu Partnerstwa Wschodniego z udziałem szefów państw i rządów KR będzie podejmować starania, by przekształcić CORLEAP w stałe ramy instytucjonalne na rzecz współpracy, i wzmocze wysiłki na rzecz zbliżenia do UE władz lokalnych i regionalnych z krajów partnerskich.

80. Dołoży starań na rzecz większego udziału władz lokalnych i regionalnych w opracowywaniu, wdrażaniu i ocenie strategii współpracy na rzecz rozwoju. W tym celu KR wesprze ściślejszą koordynację działań między wszystkimi podmiotami oraz podejście oparte na wielopoziomowym sprawowaniu rządów i partnerstwie, by zapewnić skuteczną pomoc na rzecz rozwoju. Na płaszczyźnie praktycznej będzie również kontynuować ścisłą współpracę z Komisją Europejską, zwłaszcza w zakresie organizacji konferencji na temat współpracy zdecentralizowanej oraz promowania zarówno atlasu współpracy zdecentralizowanej, przedstawiającego obecne projekty współpracy, jak i portalu internetowego ułatwiającego tworzenie sieci kontaktów oraz partnerstw w celu opracowania projektów i zapewnienia większej skuteczności pomocy.

81. Zobowiązuje swoją przewodniczącą do przedłożenia niniejszej rezolucji przewodniczącemu Rady Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu, Komisji Europejskiej, polskiej prezydencji w Radzie UE oraz przyszłym prezydentom: duńskiej i cypryjskiej.

Bruksela, 15 grudnia 2011 r.

Przewodnicząca
Komitetu Regionów
Mercedes BRESSO